

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en
Waterstaat
Drs. S. van Veldhoven-van der Meer
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Onderwerp
Toezending oordeel HTM
Personenvervoer N.V.

Datum
25 januari 2021
Ons kenmerk
2021/0010/AvD/NR/RG

Geachte staatssecretaris Van Veldhoven- van der Meer, Excellentie,

Hierbij informeert het College voor de Rechten van de Mens (hierna: College) u over zijn recente oordeel over het beleid van HTM Personenvervoer N.V. (HTM) ten aanzien van het vervoer van personen in een elektrische rolstoel in haar bussen. Ik richt mij met dit oordeel tot u omdat u politiek verantwoordelijk bent voor het openbaar vervoer. In deze brief schets ik kort de feiten van de zaak, de overwegingen van het College in het licht van het toegepaste wettelijke kader en het oordeel van het College. U was tijdens de zitting als informant betrokken bij deze zaak.

De feiten van de zaak

Verzoeker in deze zaak zit in een elektrische rolstoel. HTM heeft hem de toegang geweigerd tot een stadsbus. HTM voert sinds mei 2015 het beleid om personen in een elektrische rolstoel de toegang tot haar bussen te weigeren. HTM onderzocht vanaf 2016 of met het door u voorgeschreven bevestigingssysteem personen in een elektrische rolstoel veilig in haar bussen kunnen worden vervoerd. In het rapport “Risico inventarisatie & evaluatie, Elektrische rolstoel in de stadsbus” concludeert HTM dat zij met het voorgeschreven bevestigingssysteem personen in een elektrische rolstoel niet veilig kan vervoeren in haar bussen.

Oordeel met toelichting

Een aanbieder van openbaar vervoersdiensten is op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) en het hierop gebaseerde Besluit toegankelijkheid van het openbaar vervoer (het Besluit) verplicht om personen met een functiebeperking die gebruik maken van een hulpmiddel, waaronder een elektrische rolstoel, mee te nemen met de bus. De enige beperking die ten aanzien van hulpmiddelen is aangebracht, is de omvang en het gewicht: de omvang mag de afmetingen van een rolstoel als bedoeld in richtlijn 2001/85/EG niet overschrijden (maximaal 120 cm lang, 70 cm breed en 109 cm hoog). Daarnaast mogen het gewicht van het hulpmiddel en de persoon tezamen niet meer bedragen dan 250 kilo. De elektrische rolstoel van verzoeker in deze zaak voldoet aan de voorgeschreven afmetingen en het gewicht voor een hulpmiddel.

In artikel 3 van de WGBH/CZ is geregeld dat het verbod van onderscheid niet geldt indien het onderscheid noodzakelijk is ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid (veiligheidsexceptie). HTM deed onder verwijzing naar haar rapport “Risico inventarisatie & evaluatie, Elektrische rolstoel in de stadsbus” een beroep op deze veiligheidsexceptie.

Het College heeft dit beroep gehonoreerd. Uit dit rapport blijkt dat er bij het vervoer van personen in een elektrische rolstoel gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Bovendien heeft de Inspectie voor Leefomgeving en Transport het rapport goedgekeurd. Daarom heeft het College geoordeeld dat HTM geen verboden onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte heeft gemaakt door verzoeker de toegang tot haar bus te weigeren.

Aanbeveling van het College

Volgens HTM voldoet het bevestigingssysteem voor rolstoelen in haar bussen aan de geldende wet- en regelgeving - hetgeen het College in zijn oordeel heeft bevestigd -. Dit systeem is echter niet geschikt om personen in een elektrische rolstoel veilig te kunnen vervoeren.

De huidige regelgeving voor het bevestigingssysteem is gebaseerd op richtlijn 2001/85/EG. Deze richtlijn is echter op 31 oktober 2014 ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 661/2009. Het Besluit toegankelijkheid van het openbaar vervoer moet thans voldoen aan de vereisten uit Verordening (EG) nr. 661/2009. Deze verordening laat ruimte aan de lidstaten om zelf meer gedetailleerde (technische) vereisten te formuleren.

In het licht hiervan doet het College u de aanbeveling om de regelgeving ten aanzien van het bevestigingssysteem voor rolstoelen opnieuw te formuleren. Het beveelt u aan deze zodanig te formuleren dat personen in een elektrische rolstoel veilig in bussen kunnen worden vervoerd. Het College, dat tevens toezichthouder is op de uitvoering van het VN-verdrag handicap, heeft deze aanbeveling gedaan op grond van de in het VN-Verdrag handicap en de WGBH/CZ neergelegde verplichting om mensen met een beperking in staat te stellen op voet van gelijkheid aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen. Het College kijkt uit naar uw reactie op deze aanbeveling.

Indien u het op prijs stelt, is het College vanzelfsprekend van harte bereid om deze brief nader mondeling toe te lichten. Voor vragen kunt u contact opnemen met Nacha Rakraki, teamleider Communicatie & Externe betrekkingen, via n.rakraki@mensenrechten.nl of telefonisch via 06 - 29 60 59 65.

Met vriendelijke groet,

Mr. Adriana C.J. van Dooijeweert
voorzitter

Bijlage: oordeel 2020-107